

Crna Gora Kupuje Vreme

Author: IWPR

Razgovori izmedju Srbije i Crne Gore ove nedelje uneli su pometnju u ovu malu republiku. Da li se Djukanovic polako povlaci od ideje nezavisnosti ili sebi kupuje vreme i mesto kako bi se konacno oslobodio federacije?

Predstavnici sve tri partije Miloseviceve vladajuće koalicije i kao i Demokratska partija socijalista (DPS), crnogorskog predsednika Mila Djukanovica, susreli su se ove nedelje. Pregovori su bili usmereni na buducnost jugoslovenske federacije, koja je dovedena u pitanje politickim razmiricama izmedju Beograda i Podgorice.

Sam pocetak razgovora docekan je sa malo optimizma i dosta nerveze. Glavna tema razgovora bila je Platforma o redefinisaniu odnosa izmedju Crne Gore i Srbije. Ovaj dokument, iznet po prvi put pocetkom avgusta, poziva na vecu nezavisnost Crne Gore i zamenu sadasnje federalne drzave labavim konfederativnim savezom.

Prvi sastanak izmedju Seseljeve Radikalne stranke (SRS) i DPS, odrzan je 23. oktobra na Svetom Stefanu. Seselj je odbio da ide u Crnu Goru, jer je navodno bio bolestan, ali je poslao poruku da ce "Crnogorska nezavisnost dovesti do krvoprolica". Posle pregovora koji su trajali preko jedan sat, novinarima je saopsteno da se dve delegacije, koje su zestoki protivnici, nisu mogle dogovoriti oko mesta pregovora o crnogorskom predlogu.

Seseljevi Radikali insistirali su da se pregovori o buducnosti FRJ vode u Saveznom parlamentu. Ali je DPS, na cijem se celu nalazio premijer Filip Vujanovic, odbila taj predlog. Od saveznih izbora odrzanih u maju prosle godine, Crna Gora ne priznaje legitimnost i zakonitost Saveznog parlamenta.

Medjutim, posle sastanka, obe su se delegacije slozile da treba nastaviti sa medjustranackim razgovorima. Stavise, obe su uputile komplimente drugoj strani za "otvorene i srdacne razgovore". Tomislav Nikolic, koji je predvodio delegaciju SRS, rekao je da je zajednicka pozicija ocuvanje Jugoslavije po svaku cenu.

Premijer Vujanovic je bio umereniji. On je naglasio da se moraju uciniti "krajnji napori da se ocuva savez Crne Gore i Srbije", ali je dodao da ce crnogorski Parlament, ukoliko propadnu pregovori sa Srbijom, "odluciti sta ce se preduzeti i kojim putem dalje ici".

Predsednik crnogorskog Parlamenta, Svetozar Markovic, nije sledio Vujanovicevu opreznost. Dan posle sastanka, on je bio na celu DPS delegacije koja se u Beogradu sastala sa Milosevicevom SPS partijom i predstavnicima jugoslovenske levice.

Marovic nije krio zadovoljstvo sto je sastao sa "najuticajnijim partijama Jugoslavije". On je razgovore ocenio kao "konstruktivne i dobronamerne", dodavsi: "Mi nismo dosli sa predlogom razdvajanja vec ocuvanja zajednice. Platforma nije idealna i moze se menjati." Uprkos tome, on je naglasio da ce Crna Gora insistirati na principu jednakosti unutar federacije.

Miloseviceva SPS partija je takodje ispoljila entuzijizam. "FRJ predstavlja nas bitan interes. Slozili smo se sa nastavkom pregovora u Saveznom parlamentu kao i medjupartijskih razgovora", izjavila je Gorica Gajevic predstavnik SPS pariije.

Medjutim, predstavnici DPS nisu se pojavili na zajednickoj konferenciji za stampu sa JUL partijom, koju je

Marovic vise puta u proslosti optuzio za "despotsko vladanje". Sudeci po izvestajima crnogorskih dnevnih novina "Vijesti", za vreme pregovora delegacija JUL i DPS, dr Markovic je u jednocasovnom monologu poravnala racune, uputivsi niz optuzbi crnogorskom rukovodstvu.

Ali ne gledaju svi pozitivno na buducnost. Sudeci po Miodragu Vukovicu, predsedniku izvrsnog veka DPS, delegacija DPS rekla je Srbima da je jedini nacin da prezivi federacija pozitivan odgovor na zahteve Platforme. Negativan odgovor, rekao je on, stavio bi jednu jedinu alternativu pred Crnu Goru: "Crna Gora, nezavisna drzava". On je takodje rekao 27.oktobra da Podgorica nece cekati u nedogled na odgovor iz Beograda.

Insistiranje premijera Vujanovica na daljim pregovorima i entuzijazam njegovog partijskog kolege Marovica, potpuno je zbunio crnogorsku javnost. Danima pred pocetak pregovora, DPS je insistirala da Platforma predstavlja njenu poslednju rec i da se nece moci menjati u pregovorima sa srpskim rukovodstvom. Predsednik Djukanovic nedavno je izjavio da je FRJ "fakticki mrtva". Marovic je ovo porekao u Beogradu.

Koalicioni parneri DPS, Socijaldemokratska partija (SDP) Zarka Rakcevic i Narodna stranka, Novaka Kilibarde ostro su reagovali. "DPS mora odmah informisati svoje koalicione partnere o razgovorima koji su vodjeni sa vladajucim srpskim partijama. Platforma je vec doneta od strane crnogorskog parlamenta i Slobodan Milosevic je nece moci menjati", rekao je Kilibarda. On je dodao da ukoliko DPS namerava sacuvati koaliciju, nece moci sama pregovarati sa Beogradom.

Rakcevic je bio jos ostriji u svojoj kritici. Aludirajuci na prethodni ratni savez izmedju SPS i Djukanovicevog DPS, od 1990.godine od 1997.godine, on je dodao: "Ukoliko DPS zaista hoce da se vrati starim danima, nece joj biti tesko dobiti podrsku od strane Miloseviceve despotske partije, Seseljevih fasista i ekstremne levice Mirjane Markovic. Sa njima u savezu, DPS ce se naci u drustvu Gaddafija i Saddama Husseina.

"Medjutim, ja verujem da SDP partija nece slediti taj put, niti ce im se pridruziti vecina Crnogoraca, posto to nece voditi u Evropu vec istocnjackim diktaturama."

Rakcevic, cija partija podrzava crnogorsku nezavisnost, upozorio je vec ranije Djukanovica: "Ako zelite Jugoslaviju, necete imati koaliciju".

Posle sastanka u Beogradu i Maroviceve izjave da je "Jugoslavija racionalniji izbor koji je blizi Crnoj Gori", izgleda da Rakcevic i SDP polako gube strpljenje.

"Mi nikada ne bi pregovarali sa Seseljem i Milosevicem", zakljucio je Miodrag Ilickovic, vodja parlamentarne grupe SDP. U medjuvremenu, vlasti u Pljevljima i Zabljaku, gde je na snazi Socijalisticka narodna partija Momira Bulatovica, naklonjena Milosevicu, donele su rezoluciju kojom se ne priznaju odluke crnogorske vlade koje vode ka nezavisnosti. Pogorica bi uskoro mogla ocekivati zestoku reakciju iz ovih krajeva.

Predsednik Djukanovic je potvrdio glasine da ce Crna Gora za koji dan uvesti nemacku marku kao paralelnu valutu u ovoj republici. Sudeci po nezvanicnim izvestajima, posle posete Nemackoj, Djukanovic je uspeo da dobije podrsku centrale Bundesbanke za ovaj poduhvat.

Djukanovic je, govori se, za uzvrat obecao da ce Crna Gora cekati jos sest meseci pre nego sto raspise referendum o nezavisnosti. Analiticari u Podgorici tumace optimisticke izjave crnogorske strane kao nacin kupovanja vremena i izbegavanja stvarnog sukoba sa Beogradom ,koji bi kako je Seselj izjavio, doveo do krvoprolia.

Milka Tadic je urednik nedeljnih novina Monitor iz Pogorice.

Location: Serbia

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/crna-gora-kupuje-vreme>